

Aan de raden van de deelnemende
gemeenten aan Regio Foodvalley
via de colleges van B en W

uw kenmerk:	uw brief van:	ons kenmerk:	behandeld door:	doorkiesnummer:	e-mailadres:
--	--	22/RFV/Ruimte220120	H. Doornbos	06-18 19 98 41	holmer.doornbos@regiofoodvalley.nl
onderwerp:				bijlage:	datum:
Raadsinformatiebrief Ruimtelijke trajecten				Procesplanning Verstedelijkingsstrategie	20 januari 2021

Geachte raadsleden van de Foodvalley gemeenten,

Als bestuur van Regio Foodvalley bieden wij u hierbij de Raadsinformatiebrief Ruimtelijke trajecten aan. Vanaf eind 2020 en met name in 2021 zijn de raden en staten lokaal en regionaal intensief geïnformeerd en geconsulteerd. De betrokkenheid van de raden bij de Verstedelijkingsstrategie voor de regio's Arnhem-Nijmegen en Foodvalley, de Ruimtelijke Verkenning Foodvalley en het Ontwikkelbeeld Amersfoort waarderen wij zeer.

Dit najaar werd de definitieve versie van het Verstedelijkingsconcept ter besluitvorming voorgelegd aan alle 26 gemeenteraden en twee Provinciale Staten. Inmiddels is dit Verstedelijkingsconcept door nagenoeg alle raden en staten behandeld en vastgesteld. Op 25 november jongstleden heeft ook het rijk dit stuk vastgesteld als inhoudelijke basis voor de samenwerking in de Groene Metropool. Tegelijkertijd is in Regio Foodvalley ook de Ruimtelijke Verkenning vastgesteld, waarmee de gemeenten in de Regio Foodvalley op ruimtelijk gebied het gezamenlijk huiswerk op orde hebben gebracht. Aanvullend hebben de gemeente Barneveld en Nijkerk tevens het Ontwikkelbeeld Amersfoort vastgesteld.

Graag nemen wij u mee in de actuele stand van zaken en de volgende mijlpalen van deze processen in 2022. Vanuit het traject Verstedelijkingsstrategie is een informatieve bijlage opgenomen, waarin zowel de processtappen als de volgende mijlpalen nader worden toegelicht. Enkele specifieke zaken worden hieronder nader geduid, op de overige trajecten is een korte stand van zaken verwoord.

Opbrengst besluitvorming raden en staten

Inmiddels zijn de Regionale Ruimtelijke Verkenning, de Verstedelijkingsstrategie en het Ontwikkelbeeld Amersfoort in alle raden in Regio Foodvalley vastgesteld. Ook de beide Provinciale Staten hebben de Verstedelijkingsstrategie vastgesteld. In de regio Arnhem Nijmegen is de raadsbehandeling van de Verstedelijkingsstrategie eind vorig jaar afgerond.

In veel gemeenten viel de behandeling in hetzelfde jaar als de behandeling van de eigen Omgevingsvisie. Hiermee was er vertrouwdheid in de raden bij de aard, de abstractie en de gewenste eigen ontwikkelrichting.

Bij de behandeling in de raden en staten zijn in algemene zin de volgende aandachtspunten meegegeven:

- De samenhang met de lokale omgevingsvisies te borgen.
- De belangrijke opdracht om in de verdere uitwerking raden goed te betrekken. Niet alleen informierend, maar ook meningsvormend, zodat zij in staat zijn hun kaderstellende rol goed te vervullen.
- In de samenwerking en verdere uitwerking aandacht te vragen voor specifieke onderwerpen, met name landbouw.

De behandeling heeft geleid tot verschillende toezeggingen, aangenomen moties en amendementen. In de bijlage treft u een overzicht aan van de behandeling in de regio Foodvalley. Veel van deze inhoudelijke aandachtspunten kunnen goed verwerkt worden bij de verdere uitwerking van de gebiedsuitwerkingen. De betrokkenheid van raden bij de gebiedsuitwerkingen is daarom een belangrijk aandachtspunt. Nadat alle raden de Verstedelijkingsstrategie hebben vastgesteld wordt een overzicht gemaakt hoe met alle toezeggingen, moties en amendementen zal worden omgegaan. Naar verwachting wordt u hierover later dit voorjaar geïnformeerd.

Verstedelijkingsstrategie

Gebiedsuitwerkingen

Nu het Verstedelijkingsconcept (bouwstenen en uitgangspunten) in grote lijnen klaar is, wordt verder gewerkt aan de uitwerking en concretisering daarvan. Deze uitwerking verloopt voor de Regio Foodvalley via drie gebiedsuitwerkingen: Foodvalley-Noord, Foodvalley-Zuid en Veluwe. De gebiedsuitwerkingen volgen hierin drie fasen: *Opgavebeschrijving*, *Aanpak* en *Uitvoering*. In de planning voor 2022 is naar aanleiding van de raadsbehandeling extra ruimte gemaakt om de gemeenteraden van de betreffende gebieden te betrekken bij de verdere uitwerking.

- **Gebiedsuitwerking Foodvalley Noord**

Foodvalley-Noord omvat de gemeenten Barneveld, Nijkerk, Scherpenzeel en het noordelijke deel van de gemeente Ede. De gemeente Renswoude is hier agenda lid. De gebiedsuitwerking leidt in januari 2021 tot een gezamenlijke opgavebeschrijving, waarin ook de opgaven vanuit het Ontwikkelbeeld Amersfoort in zijn meegenomen. Momenteel vinden per bouwsteen ambtelijke verdiepingssessie plaats en een sessie waarin de opbrengst geïntegreerd wordt. Een bestuurlijk overleg met betrokken wethouders en gedeputeerden van beide provincies wordt gepland voor januari 2022. In de tweede fase tot uiterlijk najaar 2022 wordt een samenwerkingsaanpak en een (onderzoeks)agenda ontwikkeld. Bij deze opzet worden de (betreffende) gemeenteraden betrokken.

- **Gebiedsuitwerking Foodvalley Zuid (sleutelgebied)**

Foodvalley-Zuid omvat de gemeenten Wageningen, Ede, Renswoude, Rhenen en Veenendaal. Dit gebied is al voor de zomer 2021 gestart met een ambtelijke en bestuurlijke verkenning van de opgave. Op dit moment wordt deze beschrijving inhoudelijk getoetst en omgezet naar het nieuwe format. In Foodvalley Zuid lopen nog twee andere gebiedstrajecten die, op termijn, onder de vlag van de gebiedsuitwerking gebracht kunnen worden, te weten het Gebiedsproces Binnenveld en de Kennisas Ede-Wageningen. Inmiddels worden ook eerste verkennende gesprekken gevoerd over de wijze waarop een ambtelijke en bestuurlijke samenwerking er uit kunnen zien. Dit is onderdeel van de tweede fase. Bij deze opzet worden eveneens de (betreffende) gemeenteraden betrokken.

Uiterlijk najaar 2022 wordt een samenwerkingsaanpak en een (onderzoeks)agenda vastgesteld.

- **Gebiedsuitwerking Veluwe**

Veel opgaven binnen de Gebiedsuitwerking Veluwe hebben betrekking op onderwerpen die belegd zijn in bestaande processen waarin al structureel wordt samengewerkt, zoals Natura 2000, vitale vakantieparken en recreatie. Tegelijkertijd heeft een deel van deze gebiedsuitwerking sterke raakvlakken en soms overlappen met de andere gebiedsuitwerkingen. De inbreng vanuit Regio Foodvalley wordt deels vormgegeven via gebiedsuitwerking Foodvalley Noord. Het is de inzet om uiterlijk in januari '22 een bestuurlijk overleg te organiseren en de opgavebeschrijving af te ronden.

Uitvoerings- en Investeringsagenda (UIA, voorheen RIA)

Eind februari 2022 zal adviseur Fakton met een verkenning komen waarin beschreven staat wat op hoofdlijnen nodig is om de verstedelijkingsstrategie te kunnen realiseren. Dit zal nog niet de concreetheid hebben op het niveau van projecten en financiën, maar eerder welke type afspraken en bekostigingssystematiek nodig/wenselijk/mogelijk zijn om tot uitvoering te komen.

Vanuit Regio Foodvalley worden hiervoor nadere onderzoeksvragen verwoord en investeringsprojecten geconcretiseerd. Daarbij worden deze onderzoeksvragen en projecten ten behoeve van een globale investeringsomvang op basis van kengetallen financieel vertaald. We verwachten dat we deze financiële indicaties kunnen benutten in de gesprekken met onze partners.

Verstedelijkingsakkoord

Het verstedelijkingsakkoord is een set van afspraken tussen rijk, regio en provincies om tot groene verstedelijking te komen. Het bekrachtigen van deze samenwerking tussen regio's, provincie en rijk met een akkoord kort na de kabinetsformatie is zeer wenselijk. Tegelijkertijd loopt de inhoudelijke uitwerking gewoon door. Het akkoord zal daarom vooral de eerste gezamenlijke onderzoeksvragen agenderen. Vervolgens worden in de jaarcyclus van de overleggen tussen rijk en regio (het Bestuurlijk Overleg Leefomgeving en het Bestuurlijk Overleg MIRT) concretere afspraken gemaakt over gewenste onderzoeken en investeringen. De colleges zullen besluiten over het sluiten van het akkoord. De raden worden hierover vanzelfsprekend geïnformeerd.

Planning

De planning voor 2022 is geactualiseerd op de gewenste raadsbetrokkenheid, de formatie in Den Haag en de gemeenteraadsverkiezingen op 16 maart. Dat betekent dat gestreefd wordt naar een Verstedelijkingsakkoord als raamwerk voor de samenwerking in juli 2022 en dat parallel gewerkt wordt aan de verdere uitwerking van de inhoud, in een proces dat langer doorloopt, tenminste tot het najaar van 2022. De belangrijkste mijlpalen zijn:

Juli 2022: Afspraken met nieuwe kabinet, Verstedelijkingsakkoord (BO Leefomgeving)

Zomer 2022: Consultatie raden en staten aanpak gebiedsuitwerkingen

Najaar 2022: Aanpak gebiedsuitwerkingen vastleggen en eerste aanvullende afspraken maken (BO MIRT)

Dit betekent dat er voor de verkiezingen geen zaken meningsvormend of besluitvormend aan de raden worden voorgelegd. Wel worden de raden verder geïnformeerd in het voorjaar van 2022. De nieuwe raden worden vervolgens meningsvormend betrokken bij de relevante gebiedsuitwerkingen en de inrichting van het samenwerkingstraject.

Vervolg

Het traject Verstedelijkingsstrategie en de daarin te maken afspraken is voor alle betrokken partijen nieuw. Dit betekent dat zowel de vorm als de inhoud maatwerk zijn. Wij gaan daarom ook in 2022 binnen de regio en met onze partners over deze gezamenlijke opgaven met elkaar in gesprek. We verwachten daarmee, voor onze regio, de meest passende vorm van Verstedelijkingsstrategie en -akkoord te kunnen ontwikkelen.

In het voorjaar van 2022 worden de raden en staten nader geïnformeerd over de verwerking van de besluiten op het Verstedelijkingsconcept. Tevens wordt dan een doorkijk gegeven naar het Verstedelijkingsakkoord en de gebiedsuitwerkingen.

Regionale Ruimtelijke Verkenning

Met de Regionale Ruimtelijke Verkenning (RRV) wordt de integraliteit geborgd. In de komende periode wordt deze op verschillende onderdelen verder verdiept. Zo worden de thema's landbouw, natuur en landschap en Economie en voorzieningen specifiek onderzocht. Daarbij is steeds de vraag wat nodig is om een aantrekkelijke regio te zijn en te blijven.

Landbouwperspectief Regio Foodvalley

Op dit moment wordt ambtelijk met beide provincies gewerkt om de feitenbasis die nodig is, op orde te krijgen. Dit gebeurt in samenwerking met de WUR en mede ten behoeve van spoor 1 van de Regio Deal. Daarnaast wordt gewerkt aan een voorlopige redeneerlijn en één of meer scenario's op hoofdlijnen, als basis voor afstemming met de stakeholders, zoals uiteraard LTO Noord Gelderse Vallei.

Daarna worden één of meer scenario's uitgewerkt. Het voornemen is om in het tweede kwartaal van 2022 over de uitgewerkte scenario's in gesprek te gaan met de raden en opnieuw met de stakeholders. Door middel van een raadsinformatiebrief zijn de raden in december over dit traject geïnformeerd.

Natuur en landschap

In de RRV is op dit onderwerp verdieping voorzien. Ambtelijk is inmiddels een werkgroep samengesteld die hiermee aan de slag gaat.

Economie/voorzieningen

Ten behoeve van de ruimtelijke vertaling van de economische ambities definiëren we 4 opgaven waar we de komende periode op verdiepen:

1. **Economie van de toekomst;** Hoe ziet de economie van de toekomst in regio Foodvalley eruit en wat is daarvoor nodig?
2. **Werkgelegenheid;** Welke werkgelegenheidsimpuls is nodig voor het werk van de toekomst; diversiteit arbeidsrelaties, skills en vaardigheden.
3. **Voorzieningen;** Welke nieuwe, meer stedelijke voorzieningen (zorg, cultuur, sport, vrije tijd, horeca en detailhandel) zijn nodig met deze schaa sprong? Wat is nodig om een aantrekkelijke regio te blijven/zijn?
4. **Campusontwikkeling;** Hoe ziet de doorontwikkeling van campussen als brandpunten voor innovatie en werkgelegenheid in clusters eruit en hoe zijn ze onderling verbonden?

Ontwikkelbeeld Amersfoort

Net als voor de Verstedelijkingsstrategie Arnhem Nijmegen Foodvalley geldt voor het Ontwikkelbeeld dat in 2022 verdere uitwerking zal plaatsvinden. De gebiedsuitwerking Foodvalley Noord in het kader van de Verstedelijkingsstrategie vormt in deze uitwerking een belangrijke bouwsteen en dient in nauwe samenhang met het Ontwikkelbeeld uitgewerkt te worden. Ook de verdere doorvertaling van het programma Groen Groeit Mee vormt hierin een onderdeel. Daarnaast is recent bekend geworden dat het Ontwikkelbeeld Amersfoort onderdeel gaat uitmaken van de Verstedelijkingsstrategie Utrecht. De betekenis hiervan is op dit moment nog niet duidelijk.

Regionaal Programma Werklocaties

De visie werklocaties 2020 – 2030 en het Regionaal programma Werklocaties 2021 -2025 liggen voor ter besluitvorming om aan te bieden aan de raden voor wensen en bedenkingen. De visie is een strategisch document en is de basis voor de afspraken die de regio met de provincies Gelderland en Utrecht maakt voor wat betreft de kwantitatieve en kwalitatieve opgaven voor de komende periode.

Datum: 20-1-2021
Betreft: Raadsinformatiebrief Ruimtelijke trajecten

Tevens behelst deze visie de leidende principes die richtinggevend zijn voor de uitwerking naar deze concrete kwantitatieve en kwalitatieve afspraken. De leidende principes hebben betrekking op optimalisatie van regionale samenwerking, gezonde vraag-aanbodverhoudingen voor werklocaties, het juiste bedrijf op de juiste plek, versterking van het regionale food-profiel door middel van clustering van toonaangevende sectoren en ketens, optimaliseren van het ruimtegebruik op werklocaties en toekomstbestendige werklocaties. In het RPW maken we bindende afspraken omtrent te ontwikkelen bedrijventerreinen. Tevens worden resultaat- en inspanningsverplichtingen van de partnergemeenten (incl. bedrijven) gewenst op het gebied van duurzaamheid, circulariteit en ruimtegebruik.

Gebiedsaanpak stikstof/IBP Vitaal Platteland

Op dit moment is het rijk bezig met de vorming van een Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG), zoals aangekondigd in de NOVI. Dit programma zal een belangrijke basis vormen voor de gebiedsgerichte aanpak van het rijk als het gaat om stikstof, landbouw en het landelijk gebied. Via het NPLG wil het rijk, samen met de andere overheden proberen de opgaven in het landelijk gebied integraal aan te pakken. De verwachting is dat Regio Foodvalley/Gelderse Vallei binnen dit programma een 'urgent gebied' gaat vormen. Of dit het geval is en wat dit precies gaat betekenen is afhankelijk van de kabinetsformatie. Ambtelijk wordt hierover afgestemd met waterschap, provincie en rijk. Waarschijnlijk is dat het programma IBP Vitaal Platteland in het NPLG opgaat. Daarnaast is het uiteraard ook de vraag wat de nieuwe 'enveloppes' met financiële middelen voor de opgaven voor het landelijk gebied gaan betekenen. Zodra het regeerakkoord bekend is zullen wij u daarover zo snel mogelijk informeren.

Regionaal Actieprogramma Wonen/Afsprakenkader betaalbaar wonen

Het regionaal actieprogramma Wonen is vastgesteld in het regiobestuur van 29 oktober. Een groot aanknopingspunt tussen het regionaal actieprogramma en de Verstedelijkingsstrategie en de RIA zit in betaalbare woningbouw (goedkope/betaalbare koop en sociale huur). Op dit moment worden de mogelijkheden verkend voor een afsprakenkader tussen provincies, corporaties, gemeenten en marktpartijen om betaalbare woningbouw veilig te stellen in de regio voor de komende jaren. De portefeuillehouders Wonen inventariseren momenteel op welke onderwerpen zij voor goedkope woningbouw afspraken zouden willen maken, zo mogelijk ook met corporaties en marktpartijen. In de komende periode is het van belang dat de werkgroep aanhaakt op de RIA en de gebiedsuitwerking en dat er in het regionaal actieprogramma wonen vervolgafspraken gemaakt worden over de kwaliteit van de woningbouw en de prijs.

RES 1.0 en 2.0

Afgelopen periode is gewerkt aan de oplevering van de RES 1.0. Op dit moment wordt de RES 1.0 geëvalueerd, waarvan de resultaten als input dienen voor het vervolgproces. In de periode tot december is de focus gelegd op het uitwerken van de RES 1.0 tot een gezamenlijk uitvoeringsprogramma. Inmiddels is een nieuwe procesregisseur geworven, die het vervolgproces richting de RES 2.0 gaat trekken. Er wordt gewerkt aan een procesvoorstel om te komen tot een RES 2.0 per juni 2023. Dit voorstel vraagt besluitvorming door de raden medio 2022.

Met vriendelijke groet,
namens algemeen bestuur Regio Foodvalley,

Arjen Droog,
directeur

R. F. Verhulst

René Verhulst,
voorzitter

